

NOMINOWANI DO NAGRODY SUPER SAMORZĄD 2014

Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Społecznej im. Św. Jadwigi Śląskiej (dolnośląskie, Żmigród)

Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Społecznej im. Św. Jadwigi Śląskiej postawiło sobie za cel umożliwienie mieszkańcom współdecydowania o miejskich wydatkach. Dzięki wysiłkom członków i członkiń stowarzyszenie w Żmigrodzie wprowadzono budżet obywatelski. To, na jakich zasadach mieszkańcy będą mogli zdecydować o wspólnych pieniądzach, zostało ustalone razem z władzami miasta i samymi mieszkańcami. Szczegółowy regulamin został przygotowany podczas prac grupy, w której skład weszli urzędnicy, radni i przedstawiciele organizacji pozarządowych. Budżetem obywatelskim udało się zainteresować wielu mieszkańców Żmigrodu. Przedstawiciele stowarzyszenia opowiadali o swoim pomysłach podczas lokalnych imprez, zamieszczali informacje na popularnych stronach internetowych, a nawet, poprzez Urząd Miasta, rozsyłali informacje o spotkaniach w smsach. W wyniku działań Stowarzyszenia powstał mechanizm budżetu obywatelskiego w Żmigrodzie, zaś w jego postanie zaangażowani byli zarówno mieszkańcy, jak i władze samorządów.

Stowarzyszenie Edukacja Przyszłości (dolnośląskie, Złotoryja)

Członkowie i członkinie Stowarzyszenia Edukacja Przyszłości postanowili pomóc mieszkańcom Złotoryi dowiedzieć się, jakie pomysły na zmiany w gminie mają kandydaci i kandydatki do władz samorządowych. Pierwszym krokiem było zapytanie mieszkańców, poprzez sondę internetową, o to, co oni uważają za najważniejsze dla Złotoryi. Na podstawie wyników sondy i przeglądu dokumentów strategicznych miasta i powiatu przygotowano listę pytań, które zadano wszystkim kandydatom i kandydatkom. Mieszkańcy mogli zapoznać się w odpowiedziach na dwóch stronach internetowych (www.zalotryjanie.pl, zlotoryja.MamPrawoWiedziec.pl) i na Facebooku'u Stowarzyszenia. Dodatkowo przygotowane zostały zestawienia poglądów kandydatów na konkretne, istotne dla mieszkańców zagadnienia, np. walkę z bezrobociem. Efektem tych działań były dyskusje pomiędzy mieszkańcami, a kandydatami na stronach, na których publikowane były odpowiedzi i poglądy. Niemalą zasługą Stowarzyszenia jest systematyczna moderacja tych dyskusji i komentarzy, dzięki której toczona debata odnosiła się do spraw gminy. W okresie około wyborczym średnia liczba wejść na portal www.zlotoryjanie.pl wzrosła z 200 do 700 wizyt (rekord to 3000). Profil na Facebook'u polubiło aż 1500 osób. Strona zlotoryja.MamPrawoWiedziec.pl została odwiedzona przez 647 użytkowników.

Młodzieżowa Rada Gminy (kujawsko-pomorskie, Płużnica)

Młodzieżowa Rada Gminy Płużnica postanowiła zapytać mieszkańców, jakie są według nich najpilniejsze i najważniejsze potrzeby gminy, a następnie sprawdzić, jak planują je zrealizować kandydaci i kandydatki, jeśli zostaną wybrani w wyborach samorządowych. Członkom i

członkiniom Rady zależało również na tym, aby przypomnieć dorosłym o sprawach, które są ważne dla młodzieży, która nie może głosować. Po zebraniu ankiet od mieszkańców w Urzędzie Gminy, Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, w szkołach i domach (w sumie 450 ankiet) i przeprowadzeniu spotkania pełnoletnich mieszkańców i młodzieży okazało się, że obydwie grupy mają te same priorytety: stworzenie możliwości rozwoju i miejsc pracy, tak aby nie było konieczności wyprowadzania się z Płużnicy oraz wygospodarowanie miejsc, w których mieszkańcy mogliby się spotykać. Młodzieżowa Rada Gminy planowała zorganizować debatę z kandydatami na burmistrza i radnych, podczas której mieszkańcy dowiedzieliby się, co o tych sprawach sądzą kandydaci i kandydatki. Niestety jeden z dwóch komitetów nie zgodził się na udział w debacie. Młodzieżowa Rada Gminy licząc na współpracę ze strony

władz, już po wyborach przekazała wójtowi wyniki pracy swojej i mieszkańców gminy.

Grupa nieformalna Miasto Obywatelskie Lubartów (lubelskie, Lubartów)

Członkinie grupy Miasto Obywatelskie Lubartów zaczęły działania od sprawdzenia, jakie, w opinii jej mieszkańców, są najważniejsze sprawy dla gminy. Przeprowadziły sondę uliczną, w której zbadały, o co mieszkańcy chcieliby zapytać kandydatów do rady miasta i na burmistrza.

Na podstawie prawie 500 odpowiedzi opracowały ankietę dla osób startujących w wyborach samorządowych, którą następnie rozesłały do wszystkich komitetów wyborczych i do kandydatów i kandydatek. Odpowiedzi wyborcy mogli przeczytać na stronie www.Lubartow.MamPrawoWiedziec.pl (w ciągu miesiąca stroną odwiedziło 1 766 osób) a także, w formie zbiorczego zestawienia, w portalu www.Lubartow24.pl.

Fundacja Akademia Zdrowego Życia i Fundacja Rozwoju Nitka (Łódzkie, Bełchatów)

Przedstawiciele Fundacji Akademia Zdrowego Życia i Fundacji Rozwoju Nitka przyglądali się temu, w jaki sposób w Bełchatowie mieszkańcy pytani są o zdanie, kiedy władze podejmują ważne dla miasta decyzje. Aby dobrze ocenić sytuację uczestniczki dokonały analizy dokumentów dotyczących konsultacji społecznych, spotkały się z urzędnikami odpowiedzialnymi za organizację konsultacji, zapytały o opinię na temat konsultacji inne organizacje pozarządowe działające na terenie miasta, a następnie osobiście wzięły udział w kilku procesach konsultacyjnych. Diagnoza przygotowana przez Fundacje pokazała m.in., że w Bełchatowie nie odbywa się regularne konsultowanie z mieszkańcami, a mieszkańcy nie są dobrze informowani o tym, że mogą się wypowiedzieć w ważnych sprawach. Finałem działań uczestniczek był udział w spotkaniach wyborczych kandydatów z kilku komitetów wyborczych. Podczas spotkań przedstawiały swoje wnioski na temat konsultacji społecznych w Bełchatowie i bierały podpisy pod rekomendacjami do wprowadzenia zmian. Po wyborach uczestniczki nawiązały współpracę z nowo wybranymi władzami miasta.

Forum Instytut Rozwoju Regionalnego (małopolskie, Kraków)

Misją Forum Instytutu Rozwoju Regionalnego jest zapewnienie równych praw i podmiotowości osób niepełnosprawnych w Polsce. Dlatego właśnie w ramach akcji Masz Głos, Masz Wybór skupili się na problemie uczestnictwa osób z niepełnosprawnościami i osób starszych w wyborach. W czasie trwania akcji uruchomiona została specjalna infolinia wyborcza, przez którą – jak informuje FIRR - wyborcy mogli zadawać pytania związane z wyborami, udogodnieniami w głosowaniu, a także zgłaszać wszelkie nieprawidłowości w przygotowywaniu wyborów przez gminy. Przedstawiciele Forum sprawdzali również czy siedziby okręgowych komisji wyborczych są dostosowane do potrzeb wyborców z niepełnosprawnościami – udało się zbadać aż 90 siedzib.

Portal www.lomianki.info (mazowieckie, Łomianki)

ŁOMIANKI.INFO w 2010 roku było organizatorem Pierwszej Debaty Kandydatów na Burmistrza Łomianek. Przed wyborami w 2014 roku prowadzący portal ponownie zdecydowali się ułatwić mieszkańcom zapoznanie się z programami kandydatów. Na początek przeprowadzili ankietę z mieszkańcami, zbierając kilkaset pytań, które wyborcy chcieli zadać kandydatom. Następnie, na tej podstawie przygotowali kwestionariusz internetowy, który wysłali do kandydatów i kandydatek. Na www.wybory2014.lomianki.info, mieszkańcy mogli znaleźć informacje na temat programów kandydatów, zasad głosowania, okręgów wyborczych, obwodów wyborczych oraz wyników wyborów. Uczestnicy zorganizowali II Debatę Kandydatów na Burmistrza Łomianek. W spotkaniu wzięło udział sześć z siedmiu zaproszonych osób. Prowadzącym był mieszkaniec Łomianek, aktor Roch Siemianowski. Na debatę przyszło aż 400 mieszkańców gminy, a jej zapis na video obejrzało 1000 osób. Dodatkowym efektem debaty były zorganizowane przez mieszkańców trzy mini-debaty w osiedlach i sołectwach.

Grupa Nieformalna Gdynia dla Ludzi (pomorskie, Gdynia)

W 2014 roku w Gdyni mieszkańcy po raz pierwszy mogli zdecydować o tym, na co zostaną wydane miejskie pieniądze. Jako, że był to pierwszy rok działania budżetu obywatelskiego w mieście, członkowie grupy nieformalnej Gdynia dla Ludzi postanowili sprawdzić, jak przebiegł proces i co sądzą na jego temat mieszkańcy miasta. Grupa podjęła się bardzo trudnego zadania – postanowili przygotować pełną ewaluację budżetu obywatelskiego 2014 w Gdyni. Aby to zrobić zorganizowali 3 spotkania z osobami, które składały swoje projekty do budżetu, kilka spotkań z władzami miasta oraz maraton pisania uwag do regulaminu budżetu obywatelskiego. O bardzo dobrej jakości przygotowanej przez Grupę ewaluacji zaświadczyć może to, że władze potraktowały ten dokument bardzo poważnie: raport grupy, na równi z ewaluacją przygotowaną na zamówienie Urzędu Miasta przez profesjonalistów, wykorzystany został jako podstawa do konsultacji społecznych procedury budżetu obywatelskiego na kolejny rok.

Ruch Inicjatyw Obywatelskich Tczewa, Tczewska Inicjatywa Rowerowa, Fundacja Pokolenia i Przestrzeń Kultury Zebra (pomorskie, Tczew)

W Tczewie cztery organizacje pozarządowe (Ruch Inicjatyw Obywatelskich Tczewa, Tczewska Inicjatywa Rowerowa, Fundacja Pokolenia i Przestrzeń Kultury Zebra) postanowiły wspólnie poprawić procedury, dzięki którym mieszkańcy mogą decydować o tym, na co wydawane są pieniądze budżetu miasta. Aby w kolejnych latach budżet obywatelski był lepszym narzędziem dla mieszkańców, postanowili zapytać ich jakie zmiany są najbardziej potrzebne. W Tczewie odbyły się aż cztery spotkania, w których wzięło udział 50 mieszkańców. Dodatkowo wśród mieszkańców przeprowadzono ankietę, którą wypełniło 250 osób. Na koniec 4 organizacje pozarządowe publicznie zaprezentowały propozycję nowego regulaminu budżetu obywatelskiego, stworzonego dzięki wspólnej pracy mieszkańców Tczewa. Nowy regulamin został omówiony z władzami miasta i urzędnikami, z którymi ustalono ostateczną treść dokumentu.

Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu oraz Stowarzyszenie Rozwoju INSPIRACJE (pomorskie, Słupsk)

Stowarzyszenie Przyjaciół Słupska i Regionu oraz Stowarzyszenie Rozwoju INSPIRACJE działały na rzecz zwiększenia otwartości władz miasta na mieszkańców oraz poprawienia mechanizmu konsultacji społecznych. Uczestnicy opracowali narzędzia pozwalające ocenić jakość konsultacji oraz poziom komunikacji i dostępności władz samorządowych w Słupsku, m.in. ankietę skierowaną do przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz mieszkańców. Badania prowadzono podczas spotkań, lokalnych uroczystości i wydarzeń, on-line, poprzez i analizę dokumentów. Uczestnicy zadania organizowali konferencje – „Kształtowanie postaw obywatelskich”, „Mądrość wspólnoty. Lokalna społeczność ekspertem w planowaniu miasta” i „Świadomy Obywatel”, w których aktywnie uczestniczyli radni (m.in. jako paneliści). Zorganizowali także debatę z kandydatami na urząd prezydenta miasta. Prowadzili również działania zachęcające do głosowania - uczestniczyli w debatach, spotkaniach, zadając pytania dotyczące konsultacji społecznych. Wielokrotnie gościli w mediach lokalnych, opowiadając o dostępności słupskich samorządowców w kadencji 2010 – 2014. Rekomendacje dotyczące konsultacji społecznych przekazali władzom samorządowym oraz udostępnili na stronach internetowych.

Kaliska Inicjatywa Miejska (wielkopolskie, Kalisz)

Kaliska Inicjatywa Miejska prowadziła intensywne działania na rzecz zwiększenia kontaktu mieszkańców z władzami oraz podniesienia frekwencji w wyborach samorządowych. W ramach zadania uczestnicy przygotowali ankietę dla mieszkańców i władz samorządowych

dotyczącą dostępności radnych dla mieszkańców. Wykorzystując spotkania dotyczące budżetu obywatelskiego, rozmawiali z mieszkańcami miasta, władzami, radami osiedli oraz radą pożytku publicznego. W czasie realizacji zadania, odbyły się zajęcia na temat samorządu i wyborów samorządowych we wszystkich klasach trzecich gimnazjum. Koordynator zadania poprowadził wykład dla mieszkańców na temat praw mieszkańców oraz dostępności radnych, którego wysłuchało ponad 500 osób. Inicjatywa zorganizowała debaty z kandydatami w wyborach samorządowych, w której udział wzięło około 60 osób, a spotkanie to relacjonowane było na żywo w internecie. Działania Kaliskiej Inicjatywy Miejskiej pozwoliły zwrócić uwagę mieszkańców oraz

radnych na problem otwartości władz na kontakt z mieszkańcami. Udało się uzyskać zapewnienie od nowego samorządu o konieczności polepszenia kontaktu z mieszkańcami.

Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Carpe diem” (zachodniopomorskie, Świdwin)

Zespół Stowarzyszenia „Carpe diem” pomógł mieszkańcom j Świdwina w podjęciu świadomych decyzji wyborczych, dostarczając informacji o kandydatach i kandydatkach w wyborach samorządowych. Uczestnicy zadania przygotowali ankietę, złożoną z 13 pytań, którą wystali

wszystkim komitetom, a następnie bezpośrednio kandydatom. Odpowiedzi od 21 z 44 osób startujących w wyborach opublikowali na stronie internetowej Świdwin.MamPrawoWiedziec.pl. Zorganizowali spotkania z kandydatami na burmistrza, na które przyszło prawie 200 mieszkańców. Uczestnicy prowadzili także akcję profrekwencyjną: rozklejali plakaty, umieszczali informacje o wyborach na lokalnych forach, w lokalnych i regionalnych mediach i w portalach społecznościowych. Stowarzyszenie przywiązywało dużą wagę do neutralności i równego traktowania wszystkich kandydatów. Uczestnicy zadbałi o to, aby na spotkania mogło przychodzić jak najwięcej mieszkańców m.in. zapewniając opiekę dla dzieci na czas spotkań wyborczych. „Carpe diem” zrealizowało zadanie bardzo skutecznie – uzyskali największy odsetek odpowiedzi

kandydatów na swoje pytania wśród wszystkich gmin gdzie byli przepytywani kandydaci.